

آقا اجازه؟

تجربهٔ تدریس خود را به کتاب تستیک منتقل کردیم؛ به نحوی که هر جا که احساس کردیم ممکن است سؤالی برای شما ایجاد شود، تحت عنوان باکس «آقا اجازه؟» این سؤال را از خودمان پرسیدیم و به آن پاسخ دادیم.

عین کتاب

هرکجا که متن کتاب درسی اهمیت داشته، تصویر کتاب را عیناً به درسنامه منتقل کردیم و برای آن حاشیه‌نویسی انجام دادیم تا از کتاب درسی نیز غافل نشوید و با استفاده از کتاب تستیک، از کتاب درسی بی‌نیاز باشید.

حالا که فهمیدی بگو کدوم درسته

پس از هر بخش، پرسش‌هایی دو گزینه‌ای مطرح شده تا کاربرد مطالب بیان‌شده را در تست متوجه شوید و بدانید که به چه صورت از آن سؤال می‌آید.

قاتی نکنی!

هرجا که مباحث شباهت زیادی با یکدیگر دارد و ممکن است آن‌ها را با یکدیگر اشتباه بگیرید؛ باکسی تحت عنوان «قاتی نکنی» آورده ایم تا در دام مطالب گیر نکنید.

جمع‌بندی هر مطلب با نمودار و جدول

در سراسر درسنامهٔ این کتاب، هیچ مطلبی را پیدا نمی‌کنید که پس از تشریح و بیان مسائل مربوط به آن، از طریق نمودار و جدول جمع‌بندی نشده باشد. در این کتاب سعی شده تا همهٔ مطالب را به‌صورت نمودار جمع‌بندی کنیم تا فهم مطالب برای شما آسان شود و هنگام مرور بتوانید با سرعت بیشتری مطالعه کنید.

بیان ارتباط هر تیتَر با مطالب قبلی

ابتدای هر تیتَر، خطوطی با رنگ و فونت متفاوت نوشته شده؛ این خطوط مربوط به ارتباط میان مطلب مذکور با مطالب قبلی است. پس نهایت تلاشمان این بوده که در مطالب کتاب، گم نشوید و مطابق با هدف مؤلف به مطالعه مطالب بپردازید.

زبانی ساده و دوستانه در درسنامه

درس فلسفه، زبانی دشوار دارد؛ در این کتاب به دشواری آن اضافه نکردیم و تلاش نمودیم تا با لحنی دوستانه و ساده، مطالب را به شما منتقل کنیم.

درس در یک نگاه

در انتهای هر درس، جدولی تحت عنوان «درس در یک نگاه آورده‌ایم» و همهٔ مطالب اصلی درس را بیان کردیم تا به‌سرعت آن‌ها را مرور کنید.

بررسی شباهت‌ها و تفاوت‌ها

شاید منحصربه‌فردترین ویژگی درسنامهٔ این کتاب، بررسی مکرر شباهت‌ها و تفاوت‌ها باشد؛ به نحوی که همهٔ مطالب شبیه به یکدیگر را مقایسه کرده‌ایم؛ چرا که معتقدیم هر سال به تعداد سؤالات مقایسه‌ای کنکور، اضافه می‌شود.

ویژگی‌های تست‌ها

قرارگیری تست‌ها بر اساس الگوریتم تاکسونومی بلوم

بنجامین بلوم (Benjamin Bloom)، روان‌شناس آموزشی، الگوریتم بلوم را برای نخستین بار در سال ۱۹۵۶ در کتاب «Taxonomy of Educational Objectives» ارائه کرد. با اینکه این کتابی قدیمی است، اما هنوز هم کتابی مرجع در زمینه آموزش به شمار می‌آید.

بر اساس این الگوریتم، هر وقت چیز جدیدی می‌آموزیم، از پایین‌ترین سطح شناخت شروع می‌کنیم. هر قدر بیشتر یاد می‌گیریم، بیشتر به سمت مهارت و پیچیدگی‌های مختلف می‌رویم و بیشتر می‌توانیم اطلاعات فرا گرفته شده را به کار ببندیم. در شروع، فقط مقدار کمی دربارهٔ موضوع می‌دانیم، اما وقتی به بالاترین سطح شناخت می‌رسیم، می‌توانیم قضاوت‌های هوشمندانه‌تری داشته باشیم و بحث‌های حساب‌شده‌تری را برای حمایت از نظریه‌هایمان ارائه دهیم.

در کتاب فلسفه یازدهم تستیک، سعی شده است با الهام گرفتن از الگوریتم آموزشی تاکسونومی بلوم، تست‌ها به نحوی چیدمان شوند که هر تست، مقدمه یادگیری تست بعدی باشد؛ به نحوی که با حل کردن تست‌های این کتاب، علاوه بر ایجاد تسلط مرحله به مرحله بر کتاب درسی، شیوه مطالعه فلسفه یازدهم برای کنکور را نیز یاد بگیرید.

تستیک‌پلاس در پایان هر درس

یکی از مهم ترین بخش‌های کتاب فلسفه یازدهم تستیک، تست‌های ترکیبی در پایان هر درس است که به دو بخش تألیفی و سؤالات کنکور سراسری تقسیم می‌شود؛ هدف از این بخش آن است که پس از تسلط به مباحث درس در تست‌های قبلی، خودتان را با تست‌های کنکور بسنجید و مشاهده کنید که با کتاب تستیک، از پس سؤالات کنکور برمی‌آید.

پاسخنامہ فوق تشریحی

پاسخنامهٔ این کتاب، کمتر از یک درسنامه مفصل و کاربردی نیست. کافایت پاسخنامه این کتاب را با دیگر کتب تست مقایسه کنید تا به تفاوت آن پی ببرید. تقریباً در اکثر سوالات، هر ۴ گزینه بررسی شده اند و هرکجا که نیاز بوده، سؤال از دو راه متفاوت حل شده و میان‌برها و تله‌های تستی، تشریح شده‌اند.

[illegible]

طراحی تست‌ها بر اساس سبک کنکور سراسری ۱۴۰۱ و ۱۴۰۲

کتاب فلسفه یازدهم تستیک، پس از برگزاری کنکور سراسری اخیر چاپ شده است؛ پس آخرین سلیقه طراح کنکور سراسری پس از اعلام تغییرات محتوایی کنکور، مورد توجه مؤلف این کتاب قرار گرفته است.

تست‌های کنکور سراسری در سال‌های اخیر، به دو بخش حفظی و مفهومی تقسیم شده است؛ به نحوی که در کنکورهای اخیر، شاهد حداقل ۹ سؤال کاملاً حفظی از متن کتاب درسی بودیم و در مقابل، ۱۱ سؤال کاملاً مفهومی و دشوار قرار داشت.

بسیاری از کتاب‌های موجود در بازار، نتوانسته‌اند تعادل مناسبی میان سؤالات حفظی و مفهومی ایجاد کنند و بیش از اندازه رنگ و بوی حفظی یا مفهومی گرفته‌اند؛ در کتاب فلسفه یازدهم تستیک، سعی شده تا به هر دو نوع سؤال توجه شود؛ به نحوی که ابتدا سؤالات خطبه‌خط و سپس سؤالات مفهومی و در نهایت سؤالات ترکیبی و سؤالات کنکور سراسری قرار داده شده است.

فصل اول

فلسفه و ابعاد آن

درس ۱

چیستی فلسفه

در این درس به پرسش‌های زیر پاسخ می‌دهیم

تفکر فلسفی چیست و دارای چه مراحل است؟
دانش فلسفه چگونه تعریف می‌شود؟
دانش فلسفه دارای چه ویژگی‌هایی است؟

پرسش‌های فلسفی، چه هستند؟
تفکر در انسان، دارای چه مراتبی است؟
واژه فلسفه از کجا آمده است و چه معنایی دارد؟

پیشگفتار

به اولین درس از کتاب فلسفه یازدهم، خوش آمدید ...
شروع هر کتاب و هر علمی، صرفاً به تعریف مفاهیم اون علم و بیان مقدماتی برای درس‌های بعدی، اختصاص دارد.
در این درس، مقدماتی درباره نحوه شکل‌گیری واژه فلسفه بیان می‌کنیم و سعی می‌کنیم تا یک تعریف دقیق از فلسفه ارائه بدیم و تفاوت‌ها و شباهت‌های دانش فلسفه رو با سایر دانش‌ها بررسی کنیم.

زندگی روزمره انسان‌ها

چشمتون رو ببندید و یک شبانه‌روز از زندگی خودتون رو تصور کنید. با چه مسائلی در طول روز درگیر هستید؟ همه این مسائل سطحی هستن؟ تا حالا پیش اومده که لابه‌لای فنرهای سطحی و روزمره، یک مسئله مهم ذهنتون رو درگیر کنه؟ مثلاً وقتی دارید به جنگ اوکراین و روسیه فکر می‌کنید، یک دفعه ذهنتون به این سمت بره که اصلاً چرا کشورها با هم می‌جنگن؟ دقیقاً همون لحظه‌ای که به پرسش‌های ریشه‌ای‌تر فکر می‌کنید، تفکر فلسفی آغاز می‌شه و به جورایی، قدم در مسیر فیلسوف‌ها می‌ذارید؛ در اینجا می‌خوایم مسائل روزمره رو بررسی کنیم و ببینیم چی می‌شه که تفکر فلسفی، از لابه‌لای تفکرات روزمره و سطحی آغاز می‌شه ...

مسائل
روزمره

از لحظه‌ای که پا به این جهان می‌گذاریم، با مسائل متفاوتی روبه‌رو می‌شویم که برخی از آن‌ها، سطحی و برخی از آن‌ها، بنیادین و اساسی است؛ برای مثال گاهی به زیبا بودن یک تابلوی نقاشی و گاهی به اینکه اصلاً زیبایی چه ملاک‌هایی دارد، فکر می‌کنیم.

این مسائل، همواره و از زمان تولد همراه انسان‌هاست.

پرداختن به این مسائل، اجتناب‌ناپذیر است.

برخی از این مسائل، سطحی و جزئی هستند.

برخی از این مسائل، اساسی و بنیادین هستند.

مسائل و پرسش‌های مطرح‌شده در زندگی

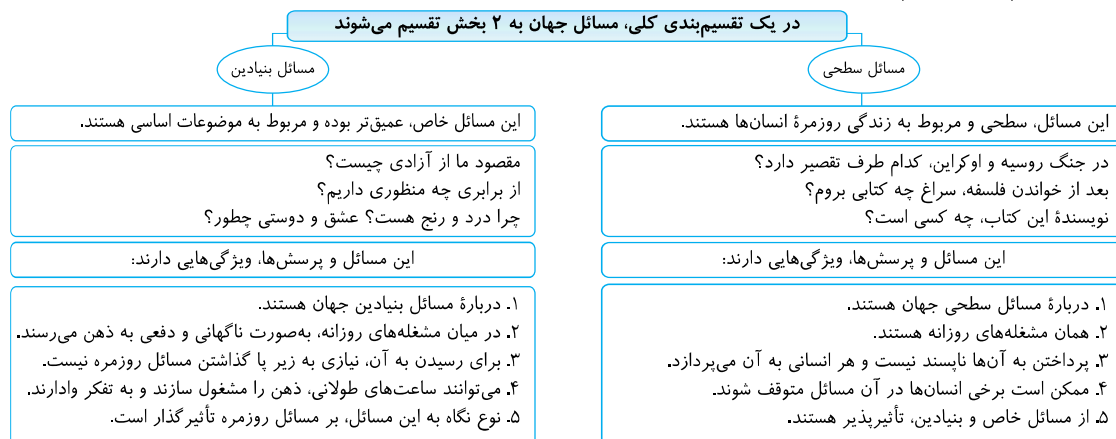

همون‌طور که در کادر قبلی گفته شد، مسائلی که در زندگی ما مطرح می‌شن، از دو حالت خارج نیستن؛ یا سطحی و جزئی هستن و یا اساسی و بنیادین. در اینجا ویژگی هر یک از این مسائل رو جداگانه بررسی می‌کنیم.

انسان از لحظه‌ای که از خواب بیدار می‌شود و زندگی خود را آغاز می‌کند، با مسائل مختلفی مانند اینکه چه لباسی بپوشد یا چه غذایی بخورد و چه کتابی بخواند، روبه‌رو می‌شود، اما گاهی در میان این مسائل سطحی و روزمره، مسائل و پرسش‌های خاصی به ذهن انسان می‌رسد که ذهن او را بیشتر از گذشته درگیر می‌کند و حتی او را ساعت‌های بسیار زیادی مشغول این افکار می‌کند.

مثلاً هنگامی که به زیبا بودن یک نقاشی فکر می‌کنید، ناگهان این موضوع به ذهنتان می‌رسد که اصلاً چه معیارهایی برای زیبایی وجود دارد و به چه چیزهایی، زیبا می‌گویند.
بی‌شک پاسخگویی به سؤالاتی که به صورت ناگهانی به ذهن شما می‌رسند و مربوط به مسائل خاص و بنیادین هستند، بر پاسخگویی شما به سؤالات سطحی و روزمره تأثیرگذار است؛ مثلاً اگر در پاسخگویی به سؤالات بنیادین، معیار زیبایی را در سادگی بدانید، در مسائل سطحی نیز فقط به نقاشی‌های ساده علاقه‌مند خواهید شد.

سؤال برای اینکه به مسائل بنیادین بپردازیم، باید مسائل روزمره رو کنار بگذاریم و صرفاً به مسائل اساسی فکر کنیم؟
پاسخ معلومه که نه! هیچ انسانی نمی‌تونه مسائل روزمره رو کنار بذاره و صرفاً به مسائل بنیادین بپردازه. فقط مهم اینه که در مسائل روزمره متوقف نشیم و فکر نکنیم که تمام مسائل جهان، خوردن و خوابیدن و پوشیدن هست.

حالا که فهمیدی بگو کدوم درسته

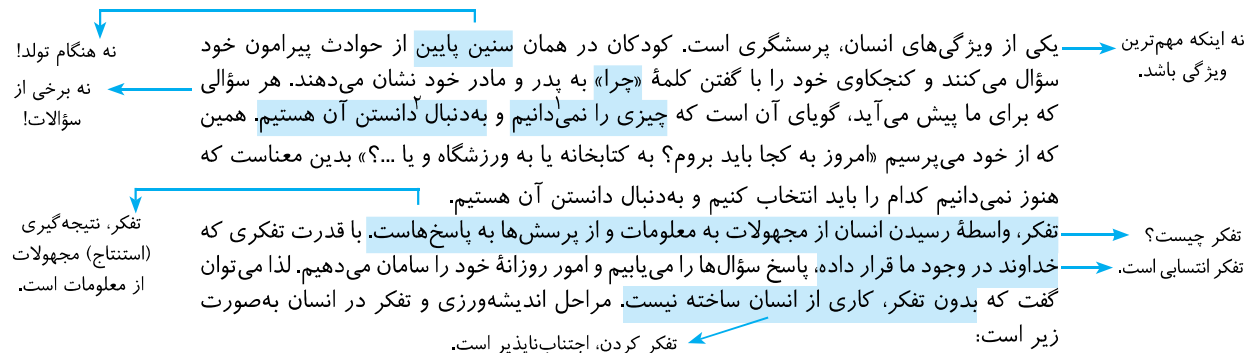

- الف پرداختن به مسائل خاص و بنیادین، مستلزم کنار گذاشتن مسائل روزمره است. ☐
ب یک انسان، می‌تواند به شکل همزمان به مسائل بنیادین و مسائل سطحی فکر کند. ☐

در این بخش، شما با دو مسئله مواجه هستید. یکی مسئله‌ای است که به صورت ناگهانی به ذهن شما می‌رسد و دیگری مسئله‌ای است که به صورت روزمره و تکراری در ذهن شما می‌چرخد. شما باید تصمیم بگیرید که کدام یک را اولویت می‌دهید.

عین کتاب

انسان و تفکر

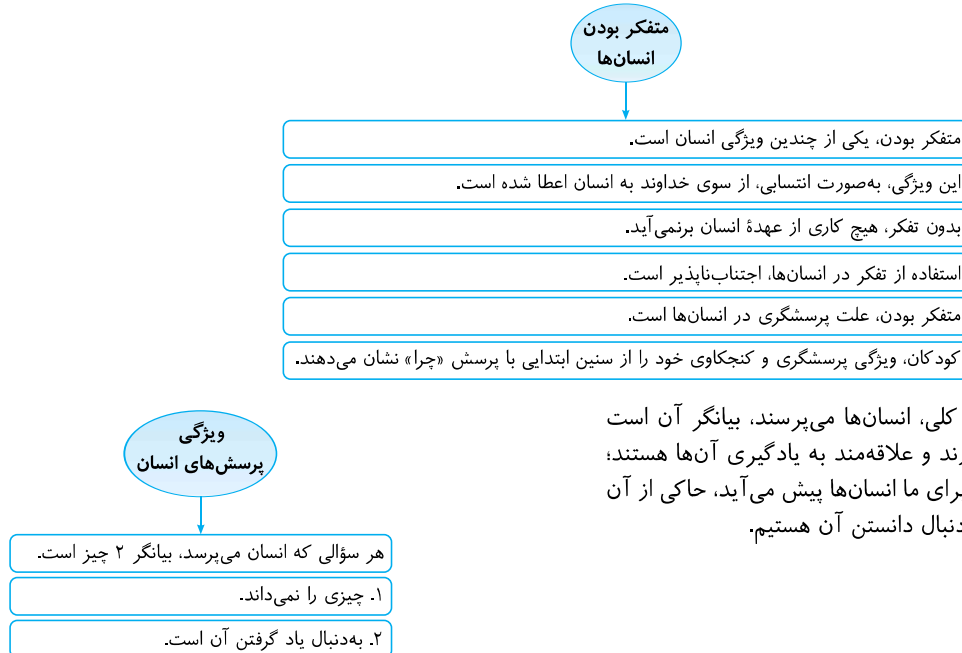

در کتاب منطق دهم خونید که انسان متفکر بوده و این صفت، از انسان جداشدنی هست. قاعده‌ای برای شروع تفکر فلسفی هم باید از قدرت تفکرمون استفاده کنیم و مراحل رو پشت سر بذاریم؛ در اینجا سعی می‌کنیم این ویژگی در انسان رو بیشتر بررسی کنیم.

بسیاری از منطق‌دانان، در تعریف انسان، از ناطق یا متفکر استفاده کرده‌اند که بیانگر اهمیت این ویژگی در انسان است؛ متفکر بودن انسان، باعث پرسشگری او از محیط پیرامون می‌شود؛ برای مثال کودکان از همان سنین اولیه و آغاز سخن گفتن خود، از حوادث پیرامون خود سؤال می‌کنند و علت آن را جویا می‌شوند.

قدرت تفکر، توسط خداوند در وجود انسان قرار داده شده است و انسان در به دست آوردن آن نقشی ندارد؛ به عبارت دیگر، متفکر بودن یکی از ویژگی‌های انتسابی انسان است و به حدی اهمیت دارد که بدون استفاده از این ویژگی، هیچ کاری از عهده انسان بر نمی‌آید و نمی‌تواند زندگی روزمره خود را سامان دهد؛ به عبارت دیگر، استفاده از تفکر در وجود انسان، اجباری و اجتناب‌ناپذیر است و هر انسانی برای امور روزمره خود، مجبور است که از تفکر استفاده کند.

سؤالاتی که کودکان و به صورت کلی، انسان‌ها می‌پرسند، بیانگر آن است که نسبت به موضوعاتی علم ندارند و علاقه‌مند به یادگیری آن‌ها هستند؛ به عبارت دیگر، پرسش‌هایی که برای ما انسان‌ها پیش می‌آید، حاکی از آن است که چیزی را نمی‌دانیم و به دنبال دانستن آن هستیم.

آقا اجازه؟

دقیقاً منظور از تفکر چیه؟

تفکر، واسطه رسیدن انسان از مجهولات به معلومات و از پرسش‌ها به پاسخ‌هاست. یعنی تفکر، مثل یک پل ارتباطی، از معلوماتمون استفاده می‌کنه و اونا رو کنار هم قرار میده تا نهایتاً مطالبی که برامون مجهول هستن، روشن بشن و سؤالاتی که داریم، پاسخ داده بشن.

قاتی نکنی!

تفکر، استدلال معلوم به‌سوی مجهول است؛ یعنی منابع تفکر، معلومات هستند نه مجهولات؛ چون اساساً مجهولات رو در اختیار نداریم که بخوایم از شون در روند تفکر استفاده کنیم. با این توضیح، منظور کتاب درسی از اینکه تفکر واسطه رسیدن انسان از مجهولات به معلومات است، این هست که هدف تفکر، معلوم کردن مجهولات است.

حالا که فهمیدی بگو کدوم درسته

- (الف) سیر تفکر و اندیشه‌ورزی در انسان، حرکت از معلومات به‌سوی مجهولات است. ☐
- (ب) آغاز اندیشه‌ورزی انسان، استفاده از مجهولات برای معلوم کردن آن‌ها است. ☐

تفکر، واسطه رسیدن انسان از مجهولات به معلومات و از پرسش‌ها به پاسخ‌هاست. یعنی تفکر، مثل یک پل ارتباطی، از معلوماتمون استفاده می‌کنه و اونا رو کنار هم قرار میده تا نهایتاً مطالبی که برامون مجهول هستن، روشن بشن و سؤالاتی که داریم، پاسخ داده بشن.

۵	تفکر پیرامون مسائل روزمره و سطحی، تفکر غیرفلسفی یا همان فطرت اول است.
۶	تفکر پیرامون مسائل اساسی و بنیادین، تفکر فلسفی یا همان فطرت ثانی است.
۷	دانش فلسفه عهده‌دار بررسی قانونمند موضوعات اساسی و بنیادین است.
۸	واژه فلسفه، عربی‌شده کلمه یونانی فیلسوفیا است.
۹	واژه فیلسوفیا، مرکب از فیلو (به معنای دوستداری) و سوفیا (به معنای دانش) است.
۱۰	واژه فلسفه در زمان گذشته اختصاص به دانش خاصی نداشت و تمام علوم را شامل می‌شد.
۱۱	در زمان سقراط و پیش از او، به دانشمندان سوفیست می‌گفتند.
۱۲	سقراط به دلیل تواضع و فروتنی و شاید به دلیل هم‌ردیف نشدن با سوفیست‌ها، تمایل نداشت که او را سوفیست بنامند.
۱۳	برخی سوفیست‌ها که به تعلیم سخنوری و وکالت اشتغال داشتند، پیروزی بر رقیب را مهم‌ترین هدف خود می‌دانستند.
۱۴	سوفیست‌ها که اکثراً در استدلال‌های خود مغالطه می‌کردند، سبب شدند تا واژه سوفیست، معنای مغالطه‌کار بگیرد.
۱۵	سوفیست‌ها، برای حقیقت و واقعیت، اعتباری قائل نبودند و به نسبیت علم و دانش اعتقاد پیدا کردند.
۱۶	هر علمی، دو ویژگی اصلی دارد: ۱. موضوع ۲. روش
۱۷	موضوع فلسفه، بنیادی‌ترین و کلی‌ترین موضوعات است و صرفاً موجودات را از حیث وجودشان بررسی می‌کند.
۱۸	اصلی‌ترین تفاوت دانش فلسفه با سایر دانش‌ها، موضوع آن است و فلسفه از نظر موضوع، با هیچ علمی شباهت ندارد.
۱۹	روش فلسفه عقلی و استدلالی است، زیرا در مسائل اساسی و بنیادین، امکان استفاده از روش‌های تجربی وجود ندارد.
۲۰	فلسفه از نظر روش، با ریاضیات و علم منطق شباهت دارد.

پرسش‌های چهارگزینه‌ای درس اول

مقدمه

صفحه ۳ کتاب درسی

برای شروع، تعدادی تست خط‌به‌خط براتون گذاشتم تا دستتون راه بیوفته و یاد بگیرید که چجوری باید متن کتاب رو بخونید و برای حل تست‌های مفهومی آماده بشید.

تست‌های خط‌به‌خط

۱. کدام یک از گزینه‌های زیر، درباره مسئله‌هایی که انسان در زندگی روزمره خود معمولاً به ذهنش می‌رسد، درست است؟

- ۱ موضوع این مسائل، مربوط به مسائل بنیادین جهان هستی است.
- ۲ مربوط به سؤالات خاصی مانند هدف اصلی از آفرینش انسان‌ها می‌شوند.
- ۳ به دلیل خاص بودن، می‌توانند ساعت‌های طولانی ذهن را به خود مشغول سازند.
- ۴ اموری مانند خوردن، خوابیدن، پوشیدن و افعال روزمره، مربوط به این مسائل می‌شوند.

۲. کدام یک از گزینه‌های زیر، به مسئله‌ای اشاره دارد که می‌تواند ساعت‌ها ذهن انسان را به خود مشغول سازد؟

- ۱ علت درگیری روسیه و اوکراین چیست؟
- ۲ زیباترین نقاشی جهان، اثر چه کسی است؟
- ۳ چرا کشورها با یکدیگر درگیری نظامی دارند؟
- ۴ دلایل سقوط و شکست سلسله ساسانیان چیست؟

حالا که دستتون گرم شد و متوجه شدید که در مقدمه درس، چه نکاتی مهم هست، چند تا تست مفهومی حل می‌کنیم.

تست‌های مفهومی

۳. کدام یک از گزینه‌های زیر، از ویژگی‌های مسائل معمولی و سطحی در زندگی روزمره انسان است؟

- ۱ پرداختن به آن‌ها نمی‌تواند برای انسان مفید باشد.
- ۲ پرداختن به آن‌ها می‌تواند برای انسان ضروری باشد.
- ۳ پرداختن به آن‌ها نمی‌تواند در بین فلاسفه رایج باشد.
- ۴ پرداختن به آن‌ها می‌تواند برای انسان اجتناب‌پذیر باشد.

۴. کدام یک از گزینه‌های زیر، درباره مجموعه مسائلی که انسان در زندگی خود با آن‌ها سروکار دارد، درست است؟

- ۱ مسائلی مانند اینکه «هدف از آفرینش جهان چیست؟» را شامل نمی‌شود.
- ۲ مسائلی مانند اینکه «امروز برای چه درسی تست بزنم؟» را شامل نمی‌شود.
- ۳ این مسائل صرفاً شامل مسائل سطحی و معمولی در زندگی روزمره هستند.
- ۴ این مسائل می‌توانند به صورت سطحی و معمولی یا اساسی و بنیادین باشند.

۵. کدام یک از گزینه‌های زیر، دربارهٔ مسائل اساسی و بنیادین، گزارهٔ نادرستی را بیان کرده است؟
 ۱) برای پرداختن به آن‌ها، باید مسائل روزمره را زیر پا گذاشت. ۲) شامل مسائل جزئی نمی‌شود و موضوعات آن کلی‌تر است.
 ۳) پرداختن به آن‌ها در میان مسائل روزمره به‌صورت دفعی است. ۴) می‌توانند ساعت‌های طولانی ذهن انسان را به خود مشغول سازند.
۶. کدام یک از گزینه‌های زیر، جاهای خالی را با کلمات مناسب‌تری تکمیل می‌کند؟
 «مسائل بنیادین، نسبت به مسائل سطحی هستند و نوع نگاه به مسائل سطحی، تحت تأثیر تغییر پیدا می‌کند.»
 ۱) اثرپذیر - سطح تفکرات هر شخص ۲) اثرپذیر - نوع نگاه به مسائل اساسی
 ۳) اثرگذار - نوع نگاه به مسائل اساسی ۴) اثرگذار - سطح تفکرات هر شخص
۷. کدام یک از گزینه‌های زیر، دربارهٔ مسائل سطحی و معمولی، گزارهٔ نادرستی را بیان کرده است؟
 ۱) این‌طور نیست که پرداختن به این مسائل، ناپسند باشد. ۲) این‌طور نیست که برخی مردم در آن‌ها متوقف شوند.
 ۳) این‌طور نیست که برخی مردم کلاً به این مسائل نپردازند. ۴) این‌طور نیست که منشأ اثر آن‌ها مسائل اساسی نباشد.

صفحهٔ ۴ کتاب درسی

انسان و تفکر

تست‌های فطبه‌فط

۸. کدام گزینه دربارهٔ پرسشگری در انسان، درست است؟
 ۱) پرسشگر بودن، مهم‌ترین ویژگی انسان است. ۲) کودکان، از زمان تولد، پرسشگری می‌کنند.
 ۳) کلمهٔ «چرا» بیانگر کنجکاوی در کودکان است. ۴) پرسشگری، علت متفکر بودن انسان‌ها است.
۹. کدام استفاده به پرسشگری کودکان در سنین ابتدایی مربوط است؟
 ۱) چیست؟ ۲) چگونه؟ ۳) چه کسی؟ ۴) چرا؟
۱۰. پرسشگری انسان بیانگر چیست؟
 ۱) چیزی را نمی‌داند و به دنبال دانستن آن است. ۲) با استفاده از مجهولات، معلومات را روشن می‌کند.
 ۳) با استفاده از معلومات، مجهولات را روشن می‌کند. ۴) با استفاده از پرسش‌ها، پاسخ‌ها را روشن می‌کند.
۱۱. تفکر، واسطهٔ رسیدن انسان‌ها از به است.
 ۱) مجهولات و پاسخ‌ها - معلومات و پرسش‌ها ۲) مجهولات و پرسش‌ها - معلومات و پاسخ‌ها
 ۳) معلومات و پاسخ‌ها - مجهولات و پرسش‌ها ۴) معلومات و پرسش‌ها - مجهولات و پاسخ‌ها
۱۲. کدام گزینه دربارهٔ قدرت تفکر در انسان، نادرست است؟
 ۱) قدرت تفکر توسط خداوند در وجود انسان قرار داده شده است. ۲) بدون قدرت تفکر، انجام دادن هیچ کاری از انسان ساخته نیست.
 ۳) سامان دادن به امور روزانهٔ انسان، علت استفاده از قدرت تفکر است. ۴) با استفاده از تفکری که در وجودمان است، پاسخ سؤالات را می‌یابیم.
۱۳. کدام گزینه مراحل تفکر و اندیشه‌ورزی در انسان را به‌درستی مشخص کرده است؟
 ۱) روبه‌رو شدن با مسئله - تفکر در اندوخته‌ها - طرح سؤال - رسیدن به پاسخ ۲) روبه‌رو شدن با مسئله - طرح سؤال - تفکر در اندوخته‌ها - رسیدن به پاسخ
 ۳) طرح سؤال - روبه‌رو شدن با مسئله - تفکر در اندوخته‌ها - رسیدن به پاسخ ۴) طرح سؤال - تفکر در اندوخته‌ها - روبه‌رو شدن با مسئله - رسیدن به پاسخ

تست‌های مفهومی

۱۴. کدام گزینه از ویژگی‌های تفکر نیست؟
 ۱) در انسان، انتسابی است. ۲) کاملاً گریزناپذیر است. ۳) اجباری و ضروری است. ۴) معلول پرسشگری است.
۱۵. کدام گزینه دربارهٔ تفکر، درست است؟
 ۱) به‌صورت اکتسابی در اختیار انسان‌ها قرار دارد. ۲) بدون تفکر، کار زیادی از انسان بر نمی‌آید.
 ۳) از وجود انسان‌ها جدا نشدنی است. ۴) در سنین کودکی کسب می‌شود.
۱۶. کدام گزینه تعریف درستی از تفکر ارائه نکرده است؟
 ۱) واسطهٔ رسیدن از پرسش‌ها به پاسخ‌ها است. ۲) واسطهٔ رسیدن از مجهولات به معلومات است.
 ۳) نتیجه‌گیری مجهولات از اطلاعات معلوم است. ۴) نتیجه‌گیری پرسش‌ها از پاسخ‌ها است.
۱۷. هدف نهایی در تفکر چیست؟
 ۱) رسیدن به معلوم ۲) رسیدن به مجهول ۳) رسیدن به پرسش ۴) طرح کردن مسئله
۱۸. کدام گزینه دربارهٔ روند تفکر، نادرست بیان شده است؟
 ۱) تفکر، استدلال معلوم به‌سوی مجهول است. ۲) تفکر، حرکت از پرسش به‌سوی پاسخ است.
 ۳) تفکر، استنتاج داده‌های معلوم از مجهول است. ۴) تفکر، نتیجه‌گیری مجهولات از معلومات است.
۱۹. کدام گزینه دربارهٔ مراحل تفکر و اندیشه‌ورزی، درست است؟
 ۱) طرح سؤال، مؤخر از تفکر در اندوخته‌ها است. ۲) روبه‌رو شدن با مسئله، مؤخر از رسیدن به پاسخ است.
 ۳) تفکر در اندوخته‌ها، مقدم بر روبه‌رو شدن با مسئله است. ۴) روبه‌رو شدن با مسئله و طرح سؤال، مقدم بر رسیدن به پاسخ است.

استراتژی

به کلیدواژه «مجموعه مسائل» در صورت سؤال دقت کنید؛ این کلیدواژه، مسائل سطحی و مسائل بنیادین را در بر می‌گیرد؛ پس گزینه‌ای که فقط به یک کدام اشاره کند، نمی‌تواند پاسخ باشد.

۵. گزینه ۱ (صفحه ۳)

مسائل سطحی و روزمره برای زندگی انسان مفید هستند؛ به عبارت دیگر، برای پرداختن به مسائل بنیادین، نیازی به زیر پا گذاشتن مسائل سطحی و روزمره نیست و تنها باید لحظاتی از مسائل سطحی عبور کرد و به مسائل بنیادین اندیشید. **بررسی سایر گزینه‌ها:** گزینه «۲»: مسائل اساسی و بنیادین، به صورت کلی بیان می‌شوند؛ مثلاً در این مسائل، به جای بحث پیرامون زیبایی یک نقاشی، به صورت کلی درباره معیارهای زیبایی حرف می‌زنیم. / گزینه «۳»: مسائل اساسی و بنیادین، در میان انبوه تفکرات روزمره، به صورت ناگهانی به ذهن انسان می‌رسند. / گزینه «۴»: مسائل اساسی و بنیادین، می‌توانند ساعت‌های طولانی ذهن انسان را به خود مشغول سازند.

گول نخوری!

واژه «دفعی» در گزینه «۳»، به معنای ناگهانی و یک‌دفعه است.

۶. گزینه ۳ (صفحه ۳)

نوع نگاه به مسائل سطحی و معمولی تحت تأثیر نوع نگاه به مسائل اساسی و بنیادین، تغییر پیدا می‌کند؛ به عبارت دیگر، مسائل اساسی و بنیادین، نسبت به مسائل سطحی، اثرگذار هستند. برای مثال، شخصی که در مسائل اساسی و بنیادین خود، وجود داشتن روح را بپذیرد، در هنگام افسردگی، به دنبال درمان‌های معنوی یا مسائلی که صرفاً به روان‌شناسی مربوط می‌شود، خواهد بود (نوع نگاه به مسئله اساسی، بر نگاه فرد بر مسئله سطحی، اثرگذار است) و برعکس؛ شخصی که وجود داشتن روح را نپذیرد، در هنگام افسردگی، به دنبال درمان‌های مادی و جسمانی، نظیر قرص و دارو است.

واژه «اثرگذار، منشأ اثر و تأثیرگذار» مترادف هستند و ممکن است هر یک از آن‌ها، در تست جایگزین شوند.

۷. گزینه ۲ (صفحه ۳)

متأسفانه برخی افراد صرفاً در مسائل سطحی و معمولی متوقف می‌شوند و فقط به خوردن و خوابیدن و دغدغه‌های روزمره می‌پردازند. **بررسی سایر گزینه‌ها:** گزینه «۱»: مسائل سطحی و روزمره، برای زندگی انسان ضروری و مفید است، اما متوقف شدن در آن مسائل، برای انسان ناپسند و مضر است. / گزینه «۳»: از آنجا که مسائل سطحی و روزمره برای زندگی انسان‌ها ضروری است، قطعاً همه مردم به آن‌ها می‌پردازند. / گزینه «۴»: مسائل اساسی، قطعاً بر مسائل سطحی اثرگذار هستند؛ به عبارت دیگر، مسائل اساسی، منشأ اثر مسائل سطحی هستند.

گول نخوری!

واژه «منشأ اثر» در گزینه «۴»، به معنای اثرگذار است و این گزینه یعنی: «این‌طور نیست که مسائل سطحی از مسائل اساسی اثرپذیر نباشند».

۸. گزینه ۳ (صفحه ۴، بند اول)

کودکان، کنجکاوی خود را با کلمه «چرا» نشان می‌دهند. **بررسی سایر گزینه‌ها:** گزینه «۱»: پرسشگری، یکی از ویژگی‌های انسان است؛ نه مهم‌ترین ویژگی او. / گزینه «۲»: کودکان از همان سنین ابتدایی پرسشگری می‌کنند؛ نه از زمان تولد. / گزینه «۴»: این عبارت برعکس ذکر شده است؛ متفکر بودن، علت پرسشگری انسان است.

۱. گزینه ۴ (صفحه ۳، بند اول)

انسان در زندگی روزانه خویش، معمولاً با مسئله‌هایی روبه‌رو می‌شود و به حل آن‌ها می‌پردازد، از قبیل اینکه امروز چه لباسی بپوشم، کدام کار را اول انجام دهم، چه غذایی بخورم و درباره کارم با چه کسی مشورت کنم. **بررسی سایر گزینه‌ها:** گزینه «۱»: مسئله‌های معمولی که انسان در زندگی روزمره با آن‌ها سروکار دارد، مربوط به مسائل سطحی و کوچک جهان است. / گزینه «۲»: سؤالات خاص، مانند هدف اصلی از آفرینش انسان، مربوط به تفکر فلسفی و مسائل بنیادین است؛ نه مسائلی که انسان در زندگی روزمره با آن‌ها سروکار دارد. / گزینه «۳»: عبارت مذکور در این گزینه، مربوط به تفکر فلسفی و مسائل بنیادین است.

استراتژی

به کلیدواژه «معمولی» در صورت سؤال دقت کنید؛ این کلیدواژه، مسائل بنیادین را از صورت سؤال خارج می‌کند و صرفاً به مسائل سطحی اشاره می‌کند.

۲. گزینه ۳ (صفحه ۳، بند اول)

مسائلی که به صورت عمیق و بنیادین بیان می‌شوند و به جای بررسی یک موضوع خاص و جزئی، موضوعات کلی و عمومی‌تر را بررسی می‌کنند، می‌توانند ساعت‌های طولانی ذهن انسان را به خود مشغول سازند. عبارت موجود در گزینه «۳»، به جای بررسی دلایل جنگ دو کشور خاص، به صورت کلی، دلایل جنگ را بررسی کرده است؛ پس می‌تواند ساعت‌های طولانی ذهن انسان را به خود مشغول سازد.

بررسی سایر گزینه‌ها: گزینه «۱»: از مسئله‌های معمولی است، زیرا صرفاً دلیل جنگ میان دو کشور را بررسی کرده است. / گزینه «۲»: از مسئله‌های معمولی است، زیرا صرفاً به زیبا بودن یک نقاشی خاص اشاره کرده است. / گزینه «۴»: از مسئله‌های معمولی است، زیرا صرفاً به سقوط یک سلسله خاص اشاره کرده است.

۳. گزینه ۲ (صفحه ۳)

انسان بدون پرداختن به مسائل سطحی و معمولی، مانند خوردن، خوابیدن و ...، نمی‌تواند زندگی روزمره خود را پشت سر بگذارد؛ فلذا پرداختن به این مسائل برای انسان ضروری است.

کلیدواژه‌های «ضروری، اجتناب‌ناپذیر، اجباری» می‌توانند با یکدیگر مترادف باشند.

بررسی سایر گزینه‌ها: گزینه «۱»: پرداختن به مسائل سطحی برای انسان مفید هستند، اما توقف در این مسائل، شایسته نیست. / گزینه «۳»: قطعاً فلاسفه نیز به مسائل معمولی، مانند خوردن، خوابیدن و ... می‌پردازند، اما در آن متوقف نمی‌شوند. / گزینه «۴»: پرداختن به مسائل سطحی، اجتناب‌ناپذیر و اجباری است، زیرا انسان مجبور است که برای زندگی روزمره خود، به چنین مسائلی بپردازد.

استراتژی

با یک نگاه، می‌توانید حدس بزنید که گزینه‌های «۱» و «۴» جواب نیستند، زیرا واژه «ضروری» که در گزینه «۲» ذکر شده است، عیناً متضاد واژه «اجتناب‌پذیر» در گزینه «۴» است.

۴. گزینه ۴ (صفحه ۳)

به هر حال، چه مسائل سطحی و چه مسائل بنیادین، از مجموعه مسائلی هستند که در زندگی مطرح می‌شوند، پس صورت سؤال به هر دو دسته از مسائل اشاره دارد؛ به عبارت دیگر، مجموعه مسائلی که در زندگی روزمره انسان مطرح می‌شوند، می‌توانند سطحی و معمولی یا اساسی و بنیادین باشند. **بررسی سایر گزینه‌ها:** گزینه‌های «۱» و «۲» همان‌طور که گفته شد؛ صورت سؤال به مجموعه مسائلی که در زندگی مطرح می‌شود، اشاره دارد؛ فلذا شامل هر دو مسئله مطرح‌شده در گزینه‌های «۱» و «۲» می‌شود. / گزینه «۳»: این‌طور نیست که این مسائل، صرفاً سطحی باشند؛ بلکه می‌توانند سطحی یا بنیادین باشند.

۹. گزینه ۴ (صفحه ۴، بند اول)

کودکان در همان سنین ابتدایی، کنجکاو خود را با کلمه «چرا» به پدر و مادر خود نشان می‌دهند.

گول نخوری!

واژه «استفهام» در صورت سؤال، به معنای «پرسش» است.

۱۰. گزینه ۱ (صفحه ۴، بند اول)

هر سؤالی که برای ما پیش می‌آید، بیانگر آن است که چیزی را نمی‌دانیم و به دنبال دانستن آن هستیم.

گول نخوری!

گزینه «۳» درست است، اما به صورت سؤال ارتباطی ندارد.

۱۱. گزینه ۲ (صفحه ۴، بند دوم)

تفکر، واسطه رسیدن انسان از مجهولات به معلومات و از پرسش‌ها به پاسخ‌ها است.

نکته

مجهول = پرسش / معلوم = پاسخ

۱۲. گزینه ۳ (صفحه ۴، بند دوم)

انسان با قدرت تفکری که خداوند در وجود او قرار داده است، امور روزانه خود را سامان می‌دهد؛ پس سامان دادن به امور روزانه، معلول استفاده از قدرت تفکر در انسان است.

۱۳. گزینه ۲ (صفحه ۴، بند دوم)

مراحل تفکر و اندیشه‌ورزی در انسان، به شرح زیر است:
۱. روبه‌رو شدن با مسئله ۲. طرح سؤال ۳. تفکر در اندوخته‌ها ۴. رسیدن به پاسخ

۱۴. گزینه ۴ (صفحه ۴)

متفکر بودن، علت پرسشگری انسان‌ها است، نه معلول آن.
بررسی سایر گزینه‌ها: گزینه «۱»: تفکر، به صورت انتسابی از جانب خداوند به انسان داده شده است. / گزینه‌های «۲» و «۳»: انسان مجبور است که از تفکر استفاده کند، پس گریزناپذیر، اجباری و ضروری است.

۱۵. گزینه ۳ (صفحه ۴)

تفکر، به صورت انتسابی در اختیار انسان قرار دارد و انسان با استفاده از آن، به همه امور خود سامان می‌دهد، پس از وجود او جداشدنی است.
بررسی سایر گزینه‌ها: گزینه «۱»: تفکر، از ویژگی‌های انتسابی انسان است. / گزینه «۲»: بدون تفکر، هیچ کاری از انسان بر نمی‌آید. / گزینه «۴»: تفکر، به صورت انتسابی، از همان ابتدا با انسان‌ها است.

۱۶. گزینه ۴ (صفحه ۴)

این عبارت برعکس ذکر شده است؛ تفکر، نتیجه‌گیری پاسخ‌ها است؛ به عبارت دیگر، نتیجه نهایی تفکر، باید رسیدن به پاسخ باشد، نه رسیدن به پرسشی دیگر.
بررسی سایر گزینه‌ها: گزینه‌های «۱» و «۲»: تفکر، واسطه رسیدن انسان از مجهولات به معلومات و از پرسش‌ها به پاسخ‌ها است؛ یعنی در تفکر، مجهولات ما تبدیل به معلومات می‌شوند. / گزینه «۳»: در تفکر، با استفاده از اطلاعات معلومی که قبلاً داشتیم، مجهولات را تبدیل به معلوم می‌کنیم.

نکته

هدف نهایی در تفکر، معلوم کردن مجهول است.

۱۷. گزینه ۱ (صفحه ۴)

آخرین مرحله از تفکر که همان هدف نهایی تفکر است، رسیدن به پاسخ یا معلوم کردن مجهول است؛ به عبارت دیگر، هدف نهایی تفکر، رسیدن به معلوم است.

۱۸. گزینه ۳ (صفحه ۴)

استنتاج، از باب استفعال در عربی و به معنای نتیجه‌گیری است.
در تفکر، معلوم را از مجهول نتیجه می‌گیرید یا مجهول را از معلوم؟
تفکر، نتیجه‌گیری (استنتاج) داده‌های مجهول از داده‌های معلوم است؛ به عبارت دیگر، با کنار هم گذاشتن داده‌های معلوم و چیزهایی که به آن‌ها علم داریم، سعی می‌کنیم تا مجهول را تبدیل به معلوم کنیم.
بررسی سایر گزینه‌ها: گزینه «۱»: تفکر، حرکت از معلومات به سوی مجهول است؛ به عبارت دیگر، از آنجا که در شروع تفکر، فقط داده‌های معلوم را در اختیار داریم و به آن‌ها علم داریم، از آن داده‌ها استفاده می‌کنیم و به سمت مجهول حرکت می‌کنیم تا آن را روشن کنیم. / گزینه «۲»: در تفکر، ابتدا پرسش مطرح می‌شود و از پرسش به سوی رسیدن به پاسخ حرکت می‌کنیم. / گزینه «۴»: در تفکر، با استفاده از معلومات، مجهولات را نتیجه می‌گیریم.

استراتژی

گزینه‌های «۳» و «۴»، دقیقاً برعکس یکدیگر هستند؛ پس در نگاه اول متوجه می‌شوید که یکی از این گزینه‌ها، پاسخ هستند.

۱۹. گزینه ۴ (صفحه ۴)

مراحل تفکر و اندیشه‌ورزی در انسان، به شرح زیر است:
۱. روبه‌رو شدن با مسئله ۲. طرح سؤال ۳. تفکر در اندوخته‌ها ۴. رسیدن به پاسخ

گول نخوری!

«مقدم بر»، به معنای زودتر و «مؤخر از»، به معنای دیرتر است.

همان‌طور که مشخص است، روبه‌رو شدن با مسئله و طرح سؤال، مقدم بر و زودتر از رسیدن به پاسخ اتفاق می‌افتد.
بررسی سایر گزینه‌ها: گزینه «۱»: طرح سؤال، مقدم بر و زودتر از تفکر در اندوخته‌ها است. / گزینه «۲»: روبه‌رو شدن با مسئله، مقدم بر و زودتر از رسیدن به پاسخ است. / گزینه «۳»: تفکر در اندوخته‌ها، مؤخر و دیرتر از روبه‌رو شدن با مسئله است.

۲۰. گزینه ۴ (صفحه ۵، بند اول)

تا زمانی که انسان با همان سؤال‌های معمولی و روزانه روبه‌رو است و به دنبال پاسخ آن‌هاست، در مرحله اول تفکر، یا همان تفکر غیرفلسفی قرار دارد.

نکته

«پیوستگی در رسیدن به پاسخ» از ویژگی‌های تفکر فلسفی است.

۲۱. گزینه ۳ (صفحه ۵، بند اول)

تفکر پیرامون مسائل عادی و روزمره، تفکر غیرفلسفی است.

نکته

«نظم، جدیت و پیوستگی» از ویژگی‌های تفکر فلسفی است.

۲۲. گزینه ۳ (صفحه ۵، بند اول)

مسائل روزمره، مربوط به تفکر غیرفلسفی و مرحله اول تفکر است

۲۳. گزینه ۳ (صفحه ۵، بند اول)

شخصی که به امور بنیادین و اساسی می‌پردازد؛ وارد مرتبه تفکر فلسفی شده است.

بررسی سایر گزینه‌ها: گزینه «۱»: این عبارت، شرط رسیدن به تفکر فلسفی است، نه تعریف آن. / گزینه «۲»: برای رسیدن به تفکر فلسفی، نیازی نیست که از امور روزمره غافل شویم. / گزینه «۴»: برای ورود به تفکر فلسفی، نیازی نیست که حتماً فیلسوف باشیم.

گول نخوری!

گزینه «۱» درست است، اما به صورت سؤال ارتباطی ندارد.